

POSTANOWIENIE

Dnia 20 maja 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński

w sprawie J. K. skazanego z art. 286 § 1 k.k. i inn.

po rozpoznaniu na posiedzeniu w Izbie Karnej w dniu 20 maja 2025 r. wniosku pełnomocnika oskarżycieli posiłkowych B. M., M. M. i A. M. o wydanie uzupełniającego rozstrzygnięcia w przedmiocie kosztów postępowania kasacyjnego przez zasądzenie na rzecz oskarżycieli posiłkowych wydatków z tytułu ustanowienia pełnomocnika w postępowaniu kasacyjnym,

na podstawie art. 626 § 2 k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z art. 637a k.p.k.

p o s t a n o w i ł:

zasądzić od skazanego J. K. na rzecz oskarżycieli posiłkowych B. M., M. M., A. M. kwotę 4320 zł tytułem wynagrodzenia pełnomocnika za sporządzenie odpowiedzi na kasację obrońcy wniesioną od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy z dnia 24 września 2024 r., sygn. IV Ka 469/24.

UZASADNIENIE

W postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 17 kwietnia 2025 r., I KK 90/25 oddalającym kasację obrońcy J. K. jako oczywiście bezzasadną, a więc w orzeczeniu kończącym postępowanie kasacyjne w niniejszej sprawie, rozstrzygnięto o kosztach sądowych za to postępowanie. Nie rozstrzygnięto jednak o całości kosztów procesu, w tym wydatkach poniesionych przez oskarżycieli

posiłkowych tytułem ustanowienia pełnomocnika do ich reprezentacji w postępowaniu kasacyjnym.

Z art. 626 § 2 k.p.k. wynika, że niezamieszczenie w końcowym orzeczeniu rozstrzygnięcia, choćby o części kosztów procesu, może skutkować wydaniem orzeczenia uzupełniającego w tym przedmiocie. Nie ulega wątpliwości, że do kosztów procesu zalicza się uzasadnione wydatki stron z tytułu ustanowienia w sprawie jednego pełnomocnika (art. 616 § 1 pkt 2 k.p.k.). Zgodnie z treścią art. 636 § 1 k.p.k. w sprawach z oskarżenia publicznego, w razie nieuwzględnienia środka odwoławczego wniesionego wyłącznie przez oskarżonego, koszty procesu za postępowanie odwoławcze ponosi na zasadach ogólnych ten, kto wniósł środek odwoławczy. Przepis ten znajduje zastosowanie również do kosztów postępowania kasacyjnego (art. 637a k.p.k.).

Ustanowiony przez oskarżycieli posiłkowych pełnomocnik sporządził odpowiedź na kasację wniesioną przez obrońcę skazanego, wnosząc o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej. Następnie wystąpił do Sądu Najwyższego o zasądzenie od skazanego na rzecz oskarżycieli posiłkowych kwoty 6170 zł tytułem ustanowienia pełnomocnika do reprezentacji tych osób w postępowaniu kasacyjnym, załączając dokumenty potwierdzające poniesione przez oskarżycieli posiłkowych wydatki na ustanowienie pełnomocnika.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z treścią art. 16 ust. 1 ustawy z 1982 r. – Prawo o adwokaturze, opłaty za czynności adwokackie ustala umowa z klientem, niemniej umowa ta jest wiążąca tylko w relacji pomiędzy pełnomocnikiem i jego mocodawcami. Ustalona w umowie wysokość opłat za czynności adwokackie nie musi stanowić podstawy zasądzenia przez sąd poniesionych przez stronę kosztów zastępstwa prawnego. Wysokość kosztów procesu zasądzanych w sprawie karnej od przeciwnika procesowego na rzecz strony, której racje zostały uwzględnione w procesie, jest limitowana wysokością rzeczywiście poniesionych kosztów, przy czym nie może przekroczyć sześciokrotności stawki minimalnej. Ponadto ustalając wysokość żądanych kosztów, sąd bierze pod uwagę niezbędny nakład pracy pełnomocnika, a także charakter sprawy i wkład pracy zastępcy prawnego w przyczynieniu się do

wyjaśnienia i rozstrzygnięcia sprawy - § 15 ust. 3 pkt 1, 3 i 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800) - t.j. z dnia 24 sierpnia 2023 r. (Dz.U. z 2023 r. poz. 1964). W orzecznictwie wskazuje się, że sąd może kontrolować wysokość żadanego przez stronę wynagrodzenia pełnomocnika w zakresie przekraczającym stawki minimalne, przy czym kontrola ta dokonywana jest przy uwzględnieniu rodzaju i stopnia złożoności sprawy oraz nakładu pracy pełnomocnika (postanowienia SN: z 18 lutego 2020 r., V KK 534/18 i 13 marca 2024 r., I KZ 7/24).

W tej sprawie pełnomocnik domagał się zasądzenia, zgodnie z przedstawionymi dokumentami, kosztów związanych z ustanowieniem go przez oskarżycieli posiłkowych ich reprezentantem procesowym w postępowaniu kasacyjnym, w kwocie 6170 zł. Czynności pełnomocnika ograniczyły się w tej sprawie do sporządzenia odpowiedzi na kasację. Za dokonanie tej czynności, z uwzględnieniem treści § 20 wskazanego rozporządzenia, powiązanej z treścią § 11 ust. 4 pkt 2 należało zasądzić w stawce minimalnej kwotę 720 zł. W tej sytuacji łączna, możliwa do zasądzenia w tej sprawie - kwota opłat za czynności adwokackie wynosiła 4320 zł (720 zł x 6).

Sąd Najwyższy uznał, kierując się przesłankami wskazanym w § 15 ust. 3 pkt 3 i 4 wskazanego rozporządzenia, a więc rodzajem sprawy i jej złożonością oraz nakładem pracy adwokata związanym ze sporządzeniem szczegółowej i wnikliwej odpowiedzi na kasację, która zyskała uznanie sądu, że zasadne było zasądzenie kwoty 4320 zł tytułem zwrotu opłaty za czynności adwokackie odpowiadającej sześciokrotności stawki minimalnej.

Z tych względów postanowiono jak na wstępie.

[SOP]

[r.g.]

